

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

**Recull d'activitats de l'Agenda Escolar Europea
del medi ambient i el desenvolupament**

Orientacions didàctiques per al professorat

AGENDA ESCOLAR DEL MEDI AMBIENT I EL DESENVOLUPAMENT

AIXÒ ES POT SALVAR!

Orientacions al professor:

- * Objectius
- * Idees clau
- * Àrees que es treballen
- * Descripció de l'activitat
- * Orientacions conceptuals
- * Bibliografia, informació complementària i recursos

Objectius:

1. Fer notar que la preocupació del medi ambient va més enllà d'aquesta agenda o els estudiosos del tema.
2. Reflexionar sobre diferents problemàtiques ambientals entorn d'una cançó: "Això es pot salvar", de SAU, un dels grups pioners del rock català (1987-1999).
3. Reflexionar entorn el paper que nosaltres tenim en la salvaguarda i protecció del medi ambient, bo i evitant-ne la degradació

Idees clau:

1. El medi ambient i els problemes que l'afecten constitueixen una temàtica d'interès. Així ho constaten lletres de cançons conegudes, denotant un interès i una preocupació social per aquests temes.
2. Diverses cançons fan ressò de problemes que afecten el medi ambient.
3. "Això es pot salvar", si tots hi posem de la nostra part.

Àrees que es treballen:

Ciències de la Naturalesa, Ciències de la Terra i el Medi Ambient, Ciències Socials, Ciències, Llengua, Música.

Descripció de l'activitat:

En aquesta activitat es demana a l'alumne que llegeixi la lletra d'una cançó que parla sobre la degradació del medi ambient i, a continuació, es demana que reflexioni entorn de les preguntes plantejades.

Nota: Seria bo, si es té la possibilitat d'aconseguir-la, d'acompanyar l'activitat amb la música i la cançó. També, en el cas que els alumnes coneguin altres cançons o grups (pregunta 4) d'aquesta índole, poden portar-se a la classe per escoltar-les tots junts i compartir les sensacions que els evoquen, opinions i/o comentaris amb la resta de companyes/es.

Orientacions conceptuals:

La preocupació pel medi ambient va més enllà del cercle que pugui quedar relegat a ambientòlegs, biòlegs o estudiosos del tema. Existeix un interès i una preocupació social creixent per aquests temes, tal com ho constaten les lletres de diverses cançons. Una d'elles, prou coneguda al nostre país, és la que porta el títol "Això es pot salvar", d'un dels grups pioners del rock català, SAU.

La música es converteix, en aquest cas, en un bon instrument per a l'educació ambiental. Un instrument que permet educar-nos en el respecte pel medi ambient, bo i motivant-nos a actuar en la seva defensa. I és que, de fet, la música permet, en molts casos, educar-nos en la creativitat, en la no-violència i en l'empatia, fomentant valors prosocials i proambientals, actuant a la vegada a diferents nivells de la nostra existència, tant personal –essent un mitjà de creixement i desenvolupament– com també social –esdevenint un instrument de conscienciació, denúncia i, endebades, de proposta per a l'acció.

Sense anar més lluny, a l'abril del 2007, TV3 utilitzava, en un dels espots publicitaris de la Setmana del Canvi Climàtic, una cançó de Lluís Llach ("Pare") per a fer ressò del problema ambiental, en aquest cas, el relacionat amb l'escalfament global del planeta. Aquesta cançó n'és, doncs, un altre exemple.

També relacionat amb aquest tema, a nivell internacional, Pearl Jam, va decidir compensar les emissions de CO₂ derivades de la gira que realitzà el 2007, i va donar 100.000 dòlars (gairebé 79.000 euros) a ONGs centrades en la lluita contra el canvi climàtic i el foment de les energies renovables. D'altra banda, el discjòquei Eric Prydz va versionar la mítica cançó "Another brick in the wall", del grup Pink Floyd. Al videoclip, consultable al Youtube, un grup de joves aconsegueixen evitar el malbaratament energètic i reduir les emissions de gasos contaminants, al ritme de les notes més conegudes de Pink Floyd que, sota el títol de "You don't need an education to save the planet", ha aconseguit estar en el "Top 10" del Regne Unit.

Les preguntes que es plantegen en aquesta activitat estan pensades perquè l'estudiant noti que en la salvaguarda del medi ambient tots hi tenim un paper important. Que els rius estiguin o no contaminats, que els mars siguin o no abocadors (tal com es plantejava al títol de la darrera activitat de l'agenda d'aquest trimestre), que puguem seguir passejant agafats de la mà de la parella pels mateixos boscos frondosos per on vam passejar anys enrere o passegem avui,

etc., això depèn, en gran part de tots nosaltres. I és que “Això només es podrà salvar” si tots hi posem de la nostra part. I aquesta és la crida i la proposta que s’amaga rere aquest, podríem dir, pessimisme nostàlgic que, en certa manera, es desprèn d’aquesta cançó. Una cançó, com de segur moltes d’altres, que ens invita a no quedar-nos aturats i a actuar en la defensa del medi ambient, amb accions senzilles si s’escau, però no per això poc importants.

Per a contestar les preguntes plantejades es poden utilitzar els materials didàctics emprats al llarg del curs. Es pot relacionar amb la petjada ecològica, amb el consum, amb les accions que al llarg del curs s’han anat proposant per dur a terme, etc. D’altra banda, en la pregunta núm. 4 es demana a l’estudiant si coneix altres cançons que abordin temàtiques relacionades amb el medi ambient. En els casos en què això sigui així es pot demanar a l’estudiant que les porti a l’aula, en format reproduïble (CD o k-7) per compartir-les amb la resta de companys i debatre aquells fragments o cançons que els hagin cridat més l’atenció. Si no, es pot demanar als alumnes que facin una recerca per internet, utilitzant cercadors, o mitjançant altres fonts, de cançons o grups que abordin o hagin abordat temàtiques relacionades amb el medi ambient.

Bibliografia, informació complementària i recursos:

* Quaderns d’educació per la pau. La música com a instrument d’educació per a la pau. Alba Sanfeliu Bardia, Marina Caireta Sampere. ECP, Escola de Cultura de Pau. Diputació de Barcelona, Xarxa de municipis.

* ES, Educació i Sostenibilitat.- Revista que inclou articles i reflexions des del punt de vista de l’educació ambiental, centrades en temes diversos. Neix a l’abril del 2007 i el seu objectiu és promoure la integració de la sostenibilitat en l’educació mitjançant la divulgació de casos pràctics i innovadors, alhora que una reflexió sobre el paper de l’educació en el camí cap a un futur més sostenible.